

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/100,**24. jaanuar 2022,****väikelastejooke ja -piima käsitleva määruse eelnõu kohta, millest Madalmaade Kuningriik on teavitanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 45 kohaselt***(teatavaks tehtud numbri C(2022) 312 all)***(Ainult hollandikeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004, (¹) eelkõige selle artikli 45 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Madalmaade ametiasutused teavitasid 28. juulil 2020 komisjoni määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 45 lõike 1 alusel määruse eelnõust, mis käsitleb (lehma- või kitsepiima) valgul põhinevat toitu, millele on lisatud vähemalt üht või mitut vitamiini, mineraaltoitainet või muud ainet ning mis on ette nähtud kasutamiseks ühe- kuni kolmeaastaste väikelaste joogina (kaupade seaduse alusel vastu võetav määrus väikelastejookide ja -piima kohta) (edaspidi „teatatud eelnõu“).
- (2) Määruses (EL) nr 1169/2011 on sätestatud toidualast teavet, eelkõige toidu märgistamist reguleerivad üldpõhimõtted, nõuded ja vastutus. Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõikes 1 on loetletud kõik andmed, mis tuleb esitada toidul vastavalt artiklitele 10–35, võttes arvesse neis artiklites sisalduvaid erandeid.
- (3) Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 39 lõikes 1 on sätestatud, et lisaks artikli 9 lõikes 1 ja artiklis 10 osutatud kohustuslikele andmetele võivad liikmesriigid artiklis 45 sätestatud korras võtta vastu meetmeid, millega nõutakse täiendavate kohustuslike andmete esitamist teatavate toiduliikide või -gruppide puhul, kui see on õigustatud vähemalt ühe järgmise põhjusega: rahvatervise kaitse, tarbijakaitse, pettuse vältimine või tööstus- ja kaubandusomandi õiguste kaitse, lähtekoha märgistuse ja registreeritud päritolunimetuste kaitse ning ebaausa konkurentsi vältimine.
- (4) Teatatud eelnõus on muu hulgas ette nähtud täiendavad kohustuslikud andmed teatavate toidugruppide kohta, mis tuleb kinnituste vormis tarbijatele esitada, kui Madalmaade turule lastakse väikelastejookid ja -piim. Seepärast on vaja, et komisjon analüüsiks eelnõu vastavust kõnealuse määruse eespool osutatud nõuetele ja Euroopa Liidu toimimise lepingu sätetele.

(¹) ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

- (5) Teatatud eelnõus sätestatakse lehma- või kitsepiimavalgul põhineva toidu koostise, rikastamise, märgistamise ja turustamise erinõuded, kui see toit on ette nähtud kasutamiseks ühe- kuni kolmeaastaste väikelaste joogina. Eelkõige on teatatud eelnõu 2. jaos kehtestatud nõuded, mis käsitlevad vitamiinide, mineraaltoitainete ja muude ainete koostist ning nende väikelastejookidele ja -piimale lisamist. Teatatud meetme 3. jaos on teatavad nõuded tootenimetuste, tootel esitatavate kinnituste ja tarbijate teavitamise kohta.
- (6) Teatatud eelnõu artiklis 7 on sätestatud, et väikelastejookide ja -piima turustamisel tuleb esitada järgmised kinnitused: „a. kinnitus selle kohta, et ettenähtud vanusegrupp on üks kuni kolm aastat; b. kinnitus selle kohta, et toode ei asenda tasakaalustatud toitumist; c. kinnitus selle kohta, et toode ei asenda D-vitamiini toidulisandeid ning d. kinnitus selle kohta, et toode ei asenda rinnapiima.“
- (7) Madalmaade ametiasutused selgitavad, et need teatatud eelnõus sisalduvad kohustuslikud andmed on rahvatervise kaitse ja tarbijakaitse seisukohast põhjendatud.
- (8) Madalmaade ametiasutused ei esitanud ühtegi tõendit, mis põhjendaks meetet rahvatervise kaitsega. Vastupidi, teatatud eelnõu seletuskirjas selgitavad Madalmaade ametiasutused, et väikelastejooke ja -piima ei ole väikelaste toitumisvajaduste rahuldamiseks vaja.
- (9) Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 7 lõike 1 punktis a on nõutud, et toidualane teave ei tohi olla eksitav, eelkõige toidu selliste iseloomulike tunnuste osas nagu toidu olemus, määratletus, omadused, koostis, kogus, säilivus, päritoluriik või lähtekoht, valmistamis- või tootmismeetod.
- (10) Väikelastele mõeldud piimapõhised joogid kuulusid varem Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/39/EÜ (eritoiduks ettenähtud toiduainete kohta) ⁽²⁾ kohaldamisalasse, kuid see direktiiv tunnistati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 609/2013 ⁽³⁾ kehtetuks alates 19. juulist 2016.
- (11) Seda kehtetuks tunnistamist silmas pidades on määruse (EL) nr 609/2013 artiklis 12 nõutud, et komisjon analüüsiks oma aruandes, kas piimal põhinevate jookide ja sarnaste toodete kohta, mis on ette nähtud lastele vanusevahemikus üks kuni kolm aastat, on vaja kehtestada erisätteid. Komisjon võttis 31. märtsil 2016 vastu neid tooteid käsitleva aruande ⁽⁴⁾ (edaspidi „2016. aasta aruanne“).
- (12) 2016. aasta aruandes jõuti järeldusele, et seda toidugruppi käsitlevaid erisätteid ei ole vaja, kuna ELi toidualaste õigusaktide üldraamistiku nõuetekohane ja täielik kohaldamine näib olevat piisav, et asjakohaselt reguleerida väikelastele mõeldud piimapõhiste jookide koostist ning toodete omadustest teatamist.
- (13) Need järeldused põhinesid Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet“) teaduslikel nõuannetel. Toiduohutusamet märkis oma 2013. aasta arvamuses, ⁽⁵⁾ et neil toodetel ei ole ainulaadset rolli ja neid ei saa pidada väikelaste toitumisvajaduste rahuldamisel hädavajalikeks võrreldes muude toitudega, mida väikelaste tavapärasel toiduvalikus leida võib.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/39/EÜ eritoiduks ettenähtud toiduainete kohta (uuestisõnastatud versioon) (ELT L 124, 20.5.2009, lk 21).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 609/2013 imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/52/EMÜ, komisjoni direktiivid 96/8/EÜ, 1999/21/EÜ, 2006/125/EÜ ja 2006/141/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/39/EÜ ning komisjoni määrused (EÜ) nr 41/2009 ja (EÜ) nr 953/2009 (ELT L 181, 29.6.2013, lk 35).

⁽⁴⁾ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule väikelaste joogisegude kohta (COM(2016) 169 final).

⁽⁵⁾ Euroopa Toiduohutusameti eritoidu, toitumise ja allergia komisjon, 2013, Scientific Opinion on nutrient requirements and dietary intakes of infants and small children in the European Union, EFSA Journal 2013;11(10):3408.

- (14) Seetõttu ei lisanud komisjon 2016. aasta aruandele seadusandlikku ettepanekut kehtestada õigusnormid väikelastele mõeldud piimapõhiste jookide ja sarnaste toodete kohta. Seega peetakse alates 20. juulist 2016 väikelastele mõeldud piimapõhiseid jooke tavatoiduks, mida on rikastatud teatavate toitainetega ja mis on mõeldud konkreetsele elanikkonna grupile ning mille suhtes kohaldatakse üksnes ELi toidulaste õigusnormide horisontaalseid eeskirju.
- (15) Eespool esitatud tähelepanekutest lähtudes on teatatud meetme eelnõus kõrvale kaldunud tavatoidu suhtes kohaldatavatest eeskirjadest ning selle asemel on kehtestatud Madalmaades väikelastejooke ja -piima reguleeriv uus õigusraamistik. Nii luuakse tegelikult uus väikelastele mõeldud tootegrupp, mille koostise, rikastamise, märgistamise ja turustamise kohta kehtivad erinõuded. See ei ole kooskõlas ELi kehtiva õigusraamistikuga.
- (16) Väikelastejoojad ja -piim kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1925/2006 (vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta) ⁽⁶⁾ kohaldamisalasse ning need peavad vastama kõnealuses määruuses kehtestatud nõuetele vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tingimuste ning toodete märgistamise, esitlemise ja reklaamimise kohta. Väikelastele mõeldud piimapõhistel jookidel peab määruse (EL) nr 1169/2011 nõuete kohaselt olema teave, sealhulgas toitumisalane teave, milles võib esitada üksnes konkreetseid toitumis- ja tervisealaseid väideteid, mis on ELis lubatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta ⁽⁷⁾.
- (17) Määruse (EL) nr 609/2013 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/127 ⁽⁸⁾ sätteid väikelastejookide ja -piima suhtes ei kohaldata.
- (18) Teatatud eelnõu artiklis 7 väikelastejookidele ja -piimale ette nähtud kohustuslikud märgistusnõuded lisaks määruuses (EL) nr 1169/2011 sätestatud kohustuslikele märgistusnõuetele süvendavad tarbijate arusaama, et väikelastejoojad ja -piim on imikute piimasegude ja jätkupiimasegudega sarnaselt eraldi tootegrupp, mis sobib eriti hästi ühe- kuni kolmeaastastele väikelastele, võrreldes muude toitudega, mida väikelaste tavapärasel toiduvalikus leida võib.
- (19) Vastavalt määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 45 lõikele 2 konsulteeris komisjon 5. oktoobril 2020 toiduahela ja loomatervishoiu alalise komiteega.
- (20) Eespool toodud arvesse võttes leiab komisjon, et teatatud eelnõu artikkel 7 on väikelastejookide ja -piima olemuse osas eksitav ning on seetõttu vastuolus määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 7 lõike 1 punktiga a, ning et seda asjaolu ei saa põhjendada tarbijakaitsega. Artiklis 7 sätestatud ei saa põhjendada ka rahvatervise, kuna Madalmaade ametiasutused ei ole selle kohta esitanud ühtegi põhjendust.
- (21) Neid tähelepanekuid arvesse võttes esitas komisjon 27. oktoobril 2020 määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 45 lõike 3 alusel teatatud eelnõu kohta negatiivse arvamuse. Komisjon teatas Madalmaade ametiasutustele negatiivsest arvamusest 28. oktoobril 2020.
- (22) Seega tuleks Madalmaade ametiasutustelt nõuda, et nad ei võtaks teatatud määruse eelnõu vastu.
- (23) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1925/2006 vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta (ELT L 404, 30.12.2006, lk 26).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (ELT L 404, 30.12.2006, lk 9).

⁽⁸⁾ Komisjoni 25. septembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/127, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 609/2013 seoses imiku piimasegu ja jätkupiimasegu koostise ja teabe erinõuete ning teabega imikute ja väikelaste toitumise kohta (ELT L 25, 2.2.2016, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Arvestades komisjoni negatiivses arvamuses ja käesolevas otsuses esitatud tähelepanekuid, ei või Madalmaade Kuningriik vastu võtta väikelastejooke ja -piima käsitleva määruse eelnõu artiklit 7, millest ta teatas komisjonile vastavalt määruse (EL) nr 1169/2011 artiklile 45 ja mille kohta komisjon esitas Madalmaade ametiasutustele negatiivse arvamuse 28. juulil 2020.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Madalmaade Kuningriigile.

Brüssel, 24. jaanuar 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stella KYRIAKIDES
